

p r o j e c t

Latemse Meersen

(w o o r d v o o r a f)

Beste lezer

Met deze krant willen we u informeren over het natuurinrichtingsproject Latemse Meersen.

Misschien vernam u van dit project al één en ander op een voorbije informatievergadering, ontving u als grondeigenaar reeds briefwisseling over het project of ontmoette u als grondgebruiker 'ten velde' mensen die in dit verband gegevens verzamelden.

Het instrument 'natuurinrichting' maakt deel uit van het vernieuwde natuurbeleid van de Vlaamse regering. Binnen de voor natuur bestemde gebieden in Vlaanderen kunnen natuurinrichtingsmaatregelen de aanwezige waardevolle natuur versterken en waar mogelijk nieuwe natuur ontwikkelen.

In deze krant lichten we onder meer toe hoe we dit concreet in het natuurinrichtingsproject Latemse Meersen willen aanpakken en hoe hierbij voor alle betrokkenen naar duidelijkheid wordt gestreefd.

(w a t v o o r 2 0 0 0 ?)

In het natuurinrichtingsproject Latemse Meersen worden een aantal mogelijke inrichtingsmaatregelen voorgesteld. Hierover leest u meer op bladzijde 2 en 3 in deze krant. Vooraleer deze maatregelen verder in detail worden uitgewerkt en uitgevoerd, willen we graag uw mening kennen. Hiertoe wordt door de gemeenten in de loop van maart - april 2000 een openbaar onderzoek georganiseerd. Meer hierover op bladzijde 4.

(l o k a l e i n i t i a t i e v e n o n d e r s t e u n e n)

Het natuurinrichtingsproject Latemse Meersen werd onder meer gekozen omdat in het gebied al geruime tijd aan een natuurbeleid wordt gewerkt. Zo startte de gemeente Sint-Martens-Latem tien jaar geleden met de uitbouw van het natuurgebied 'Latemse Meersen', momenteel een erkend natuurreservaat.

De natuurinrichtingskrant Latemse Meersen wordt door de post ruim verdeeld onder alle inwoners van het projectgebied en de omgeving. Bovendien ontvangen alle belanghebbende grondeigenaars en -gebruikers de krant persoonlijk geadresseerd, wanneer deze niet via de eerste weg in hun bus zou belanden.

Bijkomende exemplaren kunnen steeds worden opgevraagd op uw gemeentehuis of bij de Vlaamse Landmaatschappij, Provinciale afdeling Gent, Gandendries 149 te 9000 Gent (tel.: 09/244.85.03).

Met uw opmerkingen, suggesties en bezwaren die u bij deze gelegenheid formuleert, kunnen de voorgestelde maatregelen verder worden bijgestuurd. Deze zullen dan in de loop van juni 2000 voor goedkeuring aan de Vlaamse regering worden voorgelegd.

Sinds enkele jaren werkt de gemeente samen met de vzw Natuurreservaten om aankopen te realiseren en aldus de waardevolle natuur te beschermen via een aangepast beheer van de gronden. Dit natuurbeheer wordt ook uitgevoerd via gebruiksovereenkomsten met lokale landbouwers. Ook in de Gentse en Deinse delen van het projectgebied voeren steden en natuurverenigingen als De Wielewaal en de actiegroep Bourgoyen-Ossemeersen reeds grondbeleid en -beheer gericht op natuur. De Gemeentelijke Natuurontwikkelingsplannen van Sint-Martens-Latem, Deinze en Gent vormen belangrijke instrumenten voor het gemeentelijk natuurbeleid. De in deze krant beschreven natuurinrichtingsmaatregelen bouwen verder op deze realisaties en beogen een Vlaamse ondersteuning van het lokale natuurbeleid. Dit gebeurt steeds in overleg met alle betrokkenen.

(s i t u e r i n g)

In het najaar van 1998 werd de haalbaarheid van een natuurinrichtingsproject onderzocht in een ruimer studiegebied, langs de Leie tussen de E40 en Astene op het grondgebied van de steden Gent en Deinze en de gemeente Sint-Martens-Latem. Natuurinrichting werd in een deel van dit studiegebied haalbaar geacht, vooral vanwege de bestemming natuur volgens het gewestplan, de aanwezige natuurwaarden en de bestaande initiatieven en interesse van gemeenten en natuurverenigingen. Op 28 juni 1999 stelde de Vlaamse Minister van leefmilieu en tewerkstelling het natuurinrichtingsproject Latemse Meersen officieel in. Deze beslissing werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 4 augustus 1999.

Met deze beslissing werd ook de kadastrale begrenzing van het projectgebied officieel vastgelegd. De totale oppervlakte van de opgenomen percelen bedraagt 284 ha en is voor minimum 90% gelegen in de bestemming 'natuurgebied' volgens het gewestplan. Op het bovenstaande kaartje wordt de begrenzing van het project weergegeven.

(i n h o u d)

Meer hierover op:

Over welke maatregelen gaat het ?	p 2 en 3
Bent u eigenaar of gebruiker ?	p 3
Een eerste openbaar onderzoek	p 4
Wie begeleidt het project ?	p 4

Peillat Meersbeek

In het natuurinrichtingsproject Latemse Meersen werden sinds 1998 heel wat studies uitgevoerd om het projectgebied beter te leren kennen en gerichte inrichtingsmaatregelen te kunnen voorstellen. Zo werd onder meer een honderdtal **peilbuizen** geplaatst om de standen en wisselingen van het grondwaterpeil te kunnen opvolgen. Deze metingen worden samengelegd met gegevens over de voorkomende wilde plantensoorten en **natuurlijke vegetaties** en een kartering van **bodemkenmerken** voor het hele gebied. Uit al deze informatie worden specifieke maatregelen voor het behoud en de ontwikkeling van natuurwaardevolle vegetaties afgeleid.

Verder werd onderzoek verricht op de kwaliteit van oppervlaktewater en grondwater, de aanwezigheid van vissen, amfibieën, waterlevende en bodemlevende ongewervelden. Uit deze studies blijken hoge natuurwaarden maar ook nog vrij sterke **waterverontreiniging** in het gebied.

Uit een **archeologische studie** blijkt dat de mens in bepaalde delen van het projectgebied reeds sinds de Steentijd aanwezig was. De studie geeft tevens concrete richtlijnen aan om te vermijden dat waardevolle archeologische relictten verloren zouden gaan bij eventuele natuurinrichtingswerken.

Een **landbouweconomische studie** maakt duidelijk dat in het natuurinrichtingsproject Latemse Meersen nog verschillende land- en tuinbouwbedrijven actief zijn. Bepaalde natuurinrichtingsmaatregelen kunnen leiden tot een verweving van natuur- en landschapsbeheer en toekomstkansen voor deze bedrijven bieden. In een **tuinbouwstudie**, uitgevoerd in het kader van het landinrichtingsproject Leie en Schelde, wordt in een ruimere regio gezocht naar concentratiezones voor openlucht- en glastuinbouw.

Op de kaart hiernaast worden de mogelijke maatregelen aangeduid die kunnen uitgevoerd worden binnen het natuurinrichtingsproject Latemse Meersen. Het projectgebied is opgedeeld in een aantal deelgebieden met eigen landschappelijke, natuurlijke en menselijke kenmerken. De voorgestelde maatregelen verschillen naargelang van de specifieke knelpunten en mogelijkheden in elk deelgebied voor het versterken van bestaande natuur en het ontwikkelen van nieuwe natuur.

Sommige maatregelen zijn al vrij concreet en plaatsgebonden, andere moeten in een verdere fase nog worden uitgewerkt.

Al deze maatregelen worden gebundeld in het **projectrapport**, waarover een openbaar onderzoek wordt gehouden.

De maatregelen die op de kaart worden aangeduid, kunnen worden samengevat in enkele grote groepen:

- Infrastructuur- en kavelwerken
- Aanpassing van wegen en wegenpatroon
- Bewarende maatregelen
- Waterhuishoudingswerken
- Uitbouw van natuureducatieve voorzieningen

- (4a) Weldemeers:**
 - aanpak van rietveld op Scheidbeek
 - stuw voor weren van huishoudelijk afvalwater
 - waterzuivering landbouwbedrijven
 - aanleg oeverwaluwand
 - beheersovereenkomsten voor perceelsranden
 - grondvererving (lange termijn)
- (4b) Otegemseham:**
 - opstuwen van ontwateringsgracht
 - grondvererving
- (4c) Pontstraat Deurle:**
 - aanleg van verlandingszone langs Leie
 - grondvererving

- (3e) Brakelmeersen:**
 - afgraven van opgehoogde gronden
 - landschappelijke integratie wijk Vossestaart-Helftwinning
 - herinrichting van vergraven percelen
 - bosvorming
 - grondvererving
- (3f) Fossiele oeverwal:**
 - aanpak van collector naar rietveld op Meersbeek
 - aanleg wandelpad tussen Baarle-Frankrijkstraat en Brakelmeersstraat
 - aanleg wandelpad tussen Brakelmeersstraat en Pijkenaas
 - afbreken van verlaten infrastructuur
 - plaatselijk afgraven van voedselrijke toplaag
 - landschappelijke integratie bebouwing Grote Moortel
 - grondvererving

- (5a) Leie-oever Leernse meersen:**
 - extensivering strook Leie-oever
 - beheersovereenkomsten
 - grondvererving
- (5b) Elzenbos Leernse meersen:**
 - bosvorming

- (3c) Vallei Meersbeek:**
 - aanpak van rietveld op
 - ruimen van slib in Meersbeek
 - aanleg wandelpad tussen
 - bosvorming
- (3d) Overgang naar rietveld:**
 - stimuleren van gebruik
 - bosvorming
 - afgraven toplaag schraal
- (3g) vallei Meersbeek:**
 - ruimen van slib in Meersbeek
 - afgraven van opgehoogde
 - openmaken van verlaten
 - dempen van kwelsloot
 - grondvererving

- (6a) Noordelijke meersen Ooidonk:**
 - inrichting Leie-oevers
 - grondvererving
- (6b) Kasteelgracht en Kalebeek:**
 - ruimen van slib in Kasteelgracht
 - natuurtechnische inrichting oevers Kasteelgracht
 - aanpak lozingspunten

(s a m e n w e r k i n g)

Bij natuurinrichting werken verschillende instanties samen. De **afdeling Natuur van AMINAL** en de **Vlaamse Landmaatschappij** leveren het voorbereidende werk. Sinds de instelling van het natuurinrichtingsproject Latemse Meersen werden een **projectcomité** en een **projectcommissie** opgericht, die de verdere uitvoering van het natuurinrichtingsproject zullen begeleiden. Ook de gemeente Sint-Martens-Latem en de steden Deinze en Gent zijn belangrijke partners waarmee regelmatig wordt overlegd en die eveneens in het projectcomité zijn vertegenwoordigd.

● afdeling Natuur

De afdeling Natuur van AMINAL zorgt voor de voorbereiding, de uitvoering en de evaluatie van het Vlaams natuurbeleid. Dat houdt een brede waaier van activiteiten in, onder meer de aankoop van natuurgebieden die mogelijk natuurrijkdom bezitten, natuureducatie en het beheer van de eigen natuurreservaten. De afdeling Natuur ondersteunt ook natuurinitiatieven van gemeenten, provincies en natuurverenigingen.

'Natuur, daar zorgen we voor' is het motto van de afdeling. Dat kan ze onder meer realiseren via natuurinrichting, het nieuw instrument van het natuurdecreet. Door een natuurinrichtingsproject als de Latemse Meersen wordt het gebied beter ingericht voor natuur, een bestemming die het volgens het gewestplan heeft gekregen.

Bij de realisatie van natuurinrichtingsprojecten stuurt de afdeling Natuur de Vlaamse Landmaatschappij, die haar uitvoerende partner is. In dat opzicht zit de afdeling Natuur bijvoorbeeld de vergaderingen voor van het projectcomité en de projectcommissie van het natuurinrichtingsproject Latemse Meersen.

Contactpersoon en -adres:

Johan Heirman,
ministerie van de Vlaamse Gemeenschap,
afdeling Natuur, buitendienst Oost-Vlaanderen,
Gebroeders van Eyckstraat 4-6, 9000 Gent
Tel. 09/265.45.89, fax 09/265.45.88
e-mail: johan.heirman@lin.vlaanderen.be

● het projectcomité

In het projectcomité zetelen vertegenwoordigers van de betrokken overheden en maatschappelijke groepen. Het adviseert de bevoegde minister over de maatregelen die getroffen moeten worden. Daarnaast is het comité ook belast met de uitvoering van het natuurinrichtingsproject.

In het projectcomité Latemse Meersen zetelen, naast de al genoemde voorzitter en secretaris, de afdelingen Natuur, Bos en Groen, Land, Ruimtelijke Planning, Monumenten en Landschappen en de afdeling Bovenschelde met telkens één vertegenwoordiger. Ook de provincie Oost-Vlaanderen, de steden Gent en Deinze en de gemeente Sint-Martens-Latem vaardigen telkens één lid af. Verder is er één afgevaardigde van de vzw Natuurreservaten als erkende terreinbeherende natuurvereniging en één afgevaardigde van de Provinciale Landbouwkamer van Oost-Vlaanderen. Tenslotte zetelt de Koninklijke Federatie van Belgische Notarissen met één lid in het projectcomité.

● Vlaamse Landmaatschappij

De Vlaamse Landmaatschappij, afgekort de VLM, is een Vlaamse openbare instelling met als opdracht 'de zorg voor de open ruimte in Vlaanderen'. Om de zorg voor de open ruimte in de praktijk te kunnen waarmaken, heeft de VLM vijf taken, die alle vijf steunen op een eigen wetgeving. Het zijn ruilverkaveling, landinrichting, natuur, de mestbank en het Ondersteunend Centrum van het Geografisch Informatiesysteem Vlaanderen (OC-GIS).

Ruilverkaveling, landinrichting en natuurinrichting kan je samenbrengen onder de noemer: inrichting van de open ruimte. De inrichting gebeurt gebiedsgericht. Dat betekent dat eerst een gebied - van enkele honderden hectaren voor natuurinrichting tot enkele tienduizenden hectaren voor landinrichting - wordt afgebakend, waarin dan op maat van deze regio kan gepland en uitgevoerd worden.

Natuurinrichting is de nieuwste taak van de VLM. Bij het voorbereiden en uitvoeren van natuurinrichtingsprojecten, zoals de Latemse Meersen, heeft de VLM een ondersteunende rol. Dat betekent bijvoorbeeld dat zij het secretariaat van het projectcomité en de projectcommissie waarneemt, dat zij zorgt voor het opstellen van rapporten of voor informatie rond en inspraak bij het project. De VLM bereidt de uitvoering van het natuurinrichtingsproject voor, houdt toezicht op de werken en begeleidt de financiële afwikkeling van het project.

Contactpersoon en -adres:

Jan Verboven (projectleider),
Vlaamse Landmaatschappij,
Provinciale afdeling Gent,
Ganzendries 149, 9000 Gent.
Tel. 09/244.85.00, fax 09/244.85.99
e-mail: jan.verboven@vlm.be

● de projectcommissie

De projectcommissie adviseert het projectcomité. De commissie is samengesteld uit de belanghebbenden (eigenaars en gebruikers) bij het project en uit deskundigen. Het gaat telkens om personen uit het projectgebied of personen die vertrouwd zijn met dat gebied.

De voorzitter en de secretaris van het comité oefenen dezelfde functie uit bij de commissie. De projectcommissie Latemse Meersen bestaat verder uit drie leden van de vzw Natuurreservaten, één lid van de vzw De Wielewaal, twee leden gekozen uit de eigenaars en gebruikers van gronden in het gebied. Daarnaast zetelen er ook telkens twee streekdeskundigen voor de sectoren natuur, landbouw en bos.

(i n s p r a a k)

● een eerste openbaar onderzoek

Over het projectrapport met de voorgestelde maatregelen en over de namenlijst van belanghebbenden in het natuurinrichtingsproject Latemse Meersen wordt door de betrokken gemeenten een openbaar onderzoek gehouden. Vanaf maandag 27 maart 2000 tot en met dinsdag 25 april 2000 kan iedereen het projectrapport en de namenlijst inkijken op de gemeentehuizen van Sint-Martens-Latem, Deinze en Gent (ook in het dienstencentrum van Drogenen). Tijdens het openbaar onderzoek houdt de Vlaamse Landmaatschappij zitdagen, waar geïnteresseerden terecht kunnen voor een persoonlijke toelichting van de neergelegde documenten. De **zitdagen** worden gehouden:

in het **gemeentehuis van Sint-Martens-Latem** (Dorp 1, 9830 Sint-Martens-Latem) op woensdag 5 april en donderdag 13 april 2000, telkens van 8.30u tot 19.00u;
in het **natuureducatief centrum Bourgoyen-Ossemeersen** (Driepikkelstraat 32, 9030 Gent-Mariakerke) op vrijdag 31 maart (8.30u - 11.00u), vrijdag 7 april (13.30u - 17.00u) en woensdag 12 april 2000 (15.30u - 19.00u).

Wie bezwaren, opmerkingen of suggesties heeft bij de voorgestelde maatregelen in het projectrapport of bij de namenlijst kan deze **vanaf 27 maart 2000 tot en met dinsdag 25 april 2000** schriftelijk richten aan het College van Burgemeester en Schepenen van Sint-Martens-Latem, Deinze of Gent, of mondeling aan de burgemeester van één van deze gemeenten of aan een door hem aangewezen gemeentelijke ambtenaar. Deze zal ook aanwezig zijn op de hogervermelde zitdagen.

Al deze reacties worden gebundeld door de betrokken gemeenten, die er zelf hun advies aan toe kunnen voegen. Reacties en adviezen zullen door de projectcommissie en het projectcomité onder meer worden onderzocht op hun gegrondheid en kunnen leiden tot aanpassing van de voorgestelde maatregelen in het projectrapport en de namenlijst van belanghebbenden. Uiteindelijk dienen de maatregelen in het projectrapport te worden vastgesteld door de Vlaamse regering; het projectcomité stelt een definitieve namenlijst vast.

Opdat iedereen een zicht kan krijgen op de ingediende opmerkingen en bezwaren en hoe ze behandeld zijn, zullen de volgende documenten tijdens de uitvoering van het natuurinrichtingsproject Latemse Meersen ter inzage blijven liggen op de gemeentehuizen en bij de Vlaamse Landmaatschappij:

- een kopie van het besluit van de Vlaamse regering over de vaststelling van het projectrapport;
- het document met de beschrijving van de maatregelen en de wijze van uitvoering ervan;
- het document over de verwerking van de bezwaren van het openbaar onderzoek;
- de definitieve officiële namenlijst.

In het verder verloop van het natuurinrichtingsproject Latemse Meersen is nog een tweede openbaar onderzoek voorzien. Hiervan houden we u nog op de hoogte.

(c o l o f o n)

- Oplage: 4.500 exemplaren, op gerecycleerd papier
- Grafische vormgeving en foto's: VLM Gent
- Voor meer informatie of exemplaren kan u terecht bij de contactadressen hiernaast vermeld
- V.U.: ir. Paul Demeester, administrateur-generaal VLM, Gulden-Vlieslaan 72, 1060 Brussel

